

Remiss Slutbetänkande av Fastighetsregisterlagsutredningen

Sammanfattning

Dun & Bradstreet Sweden AB (Dun & Bradstreet/vi) ser mycket positivt på förslaget till ny lag för Fastighetsregisterinformation.

Dun & Bradstreet vill även betona att vi ser integritetsfrågorna som viktiga frågor och att vi självklart vill bidra till en god hantering av personuppgifter i samhället. En god balans är önskvärd i avvägningen mellan integriteten och rätten och tillgången till information.

Dun & Bradstreet ser positivt på förslagets huvudtankar, dvs. att en uppdelning av nuvarande registerlag till två lagar där hanteringen av data i registret särskiljs från fastighetens relaterade personuppgifter och fastighetsregistrets hantering och tillhandahållande. Vi ser också mycket positivt på att tillämpning av "finalitetsprincipen" förs in i registerlagen samt att förslaget innehåller en ny ändamålstillämpning som gör det möjligt att få tillgång till teknisk specifikationsdata om fastigheten utan fullständig ändamålsprövning.

Dun & Bradstreet ser mycket positivt på förslaget på en ny tillhandahållandeprocess, där avtalshantering frångås och övergår till tillståndsprocess. Det gör det betydligt enklare och tydligare att förstå kravbild, etc. Det är dock av vikt att det finns en tydlighet i förordningen vilken krav bild som eftersträvas.

Viktiga frågor för Dun & Bradstreet är framförallt följande:

1. Samråd och samverkan med privat sektor

- Dun & Bradstreet vill poängtera vikten av att det fortsatta arbetet sker i samråd och samverkan med privat sektor, med fokus på företag som är vidareutnyttjare av offentlig information. En samverkan ger bästa förutsättningar för en effektiv och balanserad användning för samhällets behov som helhet. I förslaget beskrivs olika råd för samverkan på informations och cybersäkerhetsområdet. Från vår sida känns det viktigt att poängtera att deltagande från näringslivet och andra externa verksamheter som använder information från Fastighetsregistret kan vara med och bidra, inte bara från offentlig sektor. Detta för att kunna bidra med andra samhällsliga synvinklar än de strikt offentliga. Detta gäller för såväl informationssäkerhet, integritetsperspektiv, tillhandahållande och liknande aspekter

Detta är den kanske viktigaste punkten för oss vidareförädlare, och för näringslivet i stort.

2. Dataskyddslagstiftningen relation till registerförfattningar

- Dun & Bradstreet ser positivt på de förändringar och tydliggöranden som beskrivs avseende relationen mellan fastighetsregisterlagen och dataskyddslagstiftningen. Det blir betydligt tydligare hur tolkningar skall göras och hur förmedlare och slutanvändare skall förhålla sig till de krav som ställs på integritetsområdet.

Vi ser dock en risk i att de befintliga registerförfattningarna (även omskrivna och anpassade) under viss tid framöver (tills dess att någon form av praxis etablerats) kommer att skapa viss osäkerhet avseende tillämpningen av regelverk för hantering av integritetskänsligt material i myndigheternas register. Den praxis som behöver sättas avser främst den exakta relation för när villkor i Fastighetsdatalagen gäller och när villkor i Dataskyddslagstiftningen bör tillämpas.

Dun & Bradstreet anser att det behövs ett extra stort stöd de närmaste åren vid tolkning och tillämpning av nya och befintliga regelverk, speciellt avseende ändamålsprövningsprinciper. Ett förslag är därför att, i samklang med andra likvärdiga ämnesområden (t. ex. företagsinformationsområdet, fordonsdataområdet), tillsätta en speciell funktion, ett oberoende tillsynsorgan alternativt specifik kompetens vid förvaltningsdomstolen, som kan stödja myndigheter och vidareutnyttjare med tolkning eller vid tvist.

3. Utlämnande av handlingar - Tillgång till data

- Dun & Bradstreet ser mycket positivt på uppdelningen av den gamla registerlagen i två nya lagar. Vi ser det som verkningsfullt att dela upp och separera mellan integritetsskydd, verksamhet och tillhandahållande
- Dun & Bradstreet ser mycket positivt på de klargörande gällande personnummersökning och flerfastighetssökning som görs, och ser positivt på möjligheten att tillgängliggöra funktionalitet baserad på dessa ställningstaganden
- Dun & Bradstreet vill tydliggöra den fortsatta vikten av tillgång till data från offentlig sektor för att kunna utveckla viktiga samhällstjänster till gagn för Sveriges medborgare, företag och offentlig sektor.
- Dun & Bradstreet anser att förslaget om tillståndshantering för tillhandahållandet är en betydligt bättre funktion för tydlighet och transparens kring tillgången till data från registret. Det skapar ett fundament för förståelsen kring vidareförädlarnas roll i processen.
- Dun & Bradstreet ser goda intentioner i lagförslaget kring möjligheter att tillgängliggöra data från Fastighetsregistret på ett mer strukturerat sätt ur ett integritets- och säkerhetsperspektiv och även som öppna data, men vill också påminna om vikten av att klargöra de klassiska tillhandahållandefrågorna, såsom format vid utlämnanden, tillhandahållandevillkor/licenser och avgifter, i det fortsatta arbetet. Innan vi som vidareförmedlare vet vad som de facto kommer att gälla i vissa detaljfrågor är det svårt att svara fullt ut positivt.

4. Privacy by Design

- Dun & Bradstreet ser mycket positivt med förslagen kring integritetsfrågorna och ser tydliga möjligheter i lagförslaget för myndigheter och företag att arbeta med Privacy by Design, inbyggd integritet, vid sin produktion av sina handlingar/register. Det kommer ge bättre skydd för individer och effektivare och säkrare hantering av personuppgifter. Uppmärkning av informationselement kan vara ett bra exempel på inbyggd integritet. Detta klargör också på ett tydligare sätt de skiljelinjer som kan finnas mellan integritetskänsligt data och "öppen" data.
- Genom uppmärkning av informationselement kan personinformation särskiljas från annan information, t. ex. teknisk och geometrisk data om fastigheten kan skiljas från uppgift om ägare och/eller statusinformation. Och myndigheter kan därigenom göra sina utlämnanden mer specifika.

Nedan följer några fördjupande kommentarer.

1 Samråd och samverkan med privat sektor

Inom Dun & Bradstreet har vi en mångårig erfarenhet av myndigheters tillämpning av dagens registerförfattningar vid förfrågningar om vidareutnyttjande av myndigheters information. Vi har en hel del goda exempel med bra dialoger med myndigheter men vi har också idagslaget många exempel på svårigheter i tolkningarna m.m. .

För Dun & Bradstreet och många andra företag som kan ha en viktig samhällsroll, är det angeläget att man i det fortsatta arbetet får möjlighet att förstå effekterna och även påverkan på vår verksamhet. För just fastighetsområdet är detta extra viktigt, då en mängd fastighetsdata uppstår i den privata sektorn och egentligen aldrig återfinns i de offentliga registren, men används i samhällskritiska system. Det kan handla om i registret icke registrerade fastighetsspecifika egenskaper, säkerhetssystem, miljöinformation etc. Det finns många osäkerhetsfaktorer just nu innan vi vet vad mer om vad som kommer att hanteras som öppen data. Gränsytan mellan Dataskyddslagstiftning, PSI-lagen och registerförfattningarna är för närvarande otydlig. Dun & Bradstreet välkomnar en fortsatt samverkan och menar att våra och andras erfarenheter är värdefulla att ta med i det fortsatta arbetet.

2 Dataskyddsförordningen reaktion till registerförfattningar

Fortsatt brokig flora av regelverk under lång tid

Dun & Bradstreet har följt ett antal utredningar kring användning av offentligt data med intresse, med tanke på de svårigheter vi upplever idag hos myndigheterna att tolka och tillämpa registerförfattningarna.

Viktigt för oss vidareförädlare är att beslut avseende utlämnande av information inte fördröjs på grund av svårtolkade regler. Enkla och tydliga regler gynnar samhällets framtagning av nya tjänster och produkter. Innovation och tillväxt är viktiga frågor inom EU och i Sverige. Dun & Bradstreet är av den uppfattningen om att det kan bli svårigheter i gränsdragningen och tolkningen mellan registerförfattningar och andra författningar avseende vad som är personuppgiftshantering och annan informationshantering, t. ex. vid utlämnande, även om intentionen i den nya Fastighetsregisterlagen är på mycket god väg.

Tillsynsorgan

Vi har tidigare framfört en önskan om ett oberoende tillsynsorgan med uppgift att hjälpa till med tolkning vid utlämnande eller att medla vid en tvist, för att inte fördröja ett beslut om utlämnande. Dun & Bradstreet har i andra sammanhang givit exempel på många långdragna dialoger där vi har svårt att bara få fram ett beslut om utlämnande eller ej. Vi ser dock att intentionen hos lagstiftaren går åt ett mer enhetligt sätt att tolka vilket data som skall kunna lämnas ut, men vi ser också en styrka i ett oberoende tillsynsorgan, som kan hjälpa till vid svårtolkade gränsdragningar.

3 Utlämnande av handlingar - Tillgång till information

Utlämnande av handlingar

Tillgång till information är viktig för oss och andra vidareförädlare som skapar tjänster i Sverige. Det är därmed viktigt att reglerna för utlämnande till oss vidareförädlare blir tydliga och lätta att förstå. Gränsytan mot andra lagar, t ex Öppen data-lagen, PSI-lagen och liknande lagar bör klargöras, även om intentionen i den nya lagen är mycket god. Allra helst skulle vi se en uttrycklig skrivning om vidareutnyttjande i en författningstext. Avsaknaden av begreppet vidareutnyttjande som t. ex. definierat ändamål medför att myndigheterna inte alltid ser det som en prioriterad uppgift, då fokus här kommer att ligga på de integritetsrelaterade frågorna (se även notering om uppmärkning av informationselement/dataklassificering) och därigenom försvåra tillhandahållande av icke integritetskänsliga uppgifter ur registret.

Vi önskar också att det fortsatta lagstiftningsarbetet har med frågor om villkor vid utlämnade, dvs. att de blir tydliga och lätta att förstå och använda. Vilken information vi ska få ut och i vilket format vi ska få ut det är inte heller helt enkla frågor för myndigheterna. Vi ser gärna att vi får ut det som brukar benämnas rådata så att vi har goda möjligheterna att vidarebearbeta och förädla det.

Vi vill också gärna klargöra att fastighetsrelaterad data inte enbart skapas i de offentliga myndigheterna, utan en stor del skapas direkt inom ramen för näringsverksamhet. Interaktionen mellan offentliga data och näringslivsgenererade data bör därför tas med på ett tydligare sätt in i det fortsatta arbetet. Vi ser en stor potential i att samverka för att hjälpa samhället i stort med bättre datatjänster. Med det sagt är det viktigt att också definiera "tjänstehöjden" för den offentliga sektorn, för att inte skapa situationer där innovation och kreativitet hämmas för att "produktifieringen" av den offentliga informationen är så hög att möjligheten till vidareutveckling stagnerar.

4 Privacy by Design - personuppgifter

Dun & Bradstreets erfarenhet är att myndigheterna tolkar och tillämpar definitionen av personuppgifter olika utifrån sina registerförfattningar idag. Vi ser inte riktigt att den intention som finns i lagförslaget täcker in denna tolkningshantering mellan myndigheter.

Personuppgift

Som exempel på svårigheterna att tolka begreppet personuppgifter kan nämnas fordonsinformation eller fastighetsinformation. Där finns direkta personuppgifter (ägare), indirekta personuppgifter (t. ex. fastighetsbeteckning, registreringsnummer) och annan faktainformation (byggnadsinformation, fordonsteknisk fakta). För att exemplifiera är tolkningen mellan de registerförande myndigheterna (Lantmäteriet och Transportstyrelsen) helt olika i fråga om utlämnande av information om fordon och fastigheter ägda av juridiska personer. I det ena fallet tolkas alla registerobjekt som innehållande personuppgift men i det andra fallet tillåts utlämnande utan ändamål för vissa delar av informationen kopplat till juridiska personer.

Det finns ett stort värde och intresse av att enbart kunna få ut faktauppgifter om ett/en fordon/fastighet. Det finns också ett stort värde att kunna identifiera en unik fastighet/plats/fordon via en fastighetsbeteckning/registreringsnummer (oavsett uppgift om ägare, som kan vara en person eller ett företag).

Dun & Bradstreet önskar att man i det fortsatta arbetet tar mer hänsyn till behovet att man särhanterar personinformationen och övrig information genom uppmärkning.

Man kan också tänka sig en typ av nyckel/ID/pseudonym istället för personnummer. Det kan då gå att identifiera eller verifiera en individ på ett säkert sätt och ändå skydda individen.

Detta sker till viss del i den av Transportstyrelsen levererade sk "Beståndsliveransen" där ett anonymt ID ändå är unikt över tid och kan hanteras för att se vissa historiska händelser i kontext. Det sker dock inte i någon form inom geodataområdet/Fastighetsregistret

Privacy by Design- inbyggd integritet

Dun & Bradstreet ser att möjligheten att arbeta mer med inbyggd integritet såsom den nya dataskyddsförordningen förordar finns i det nya förslaget, men skulle vilja lägga till att myndigheten vid skapandet/producerandet av handlingar eller register skulle kunna märka upp olika informationselement, t ex ett personnummer, namn, fastighetsbeteckning, adress tydligare. Det är då möjligt för myndigheten själv att använda elementen på nyanserat och anpassat sätt i sin egen behandling. Det skulle också bli möjligt för andra tänkbara användare av informationen att hantera informationen på ett mer flexibelt och korrekt sätt som också kan anpassas för olika ändamål och användningar.

***

Stockholm, 2024-08-26

Dun & Bradstreet Sweden AB

Marie Berner Moberg
Verkställande direktör

MARIE BERNER MOBERG

